

Bristol Emzirme De?erlendirme Arac?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bristol Emzirme De?erlendirme Arac?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18218>

Özet

Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı (BBAT), emzirme sürecinin etkinliğini ve kalitesini standart bir şekilde değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır, gözlemciye dayalı klinik bir ölçektir. Bu araç, özellikle hemşireler ve ebeler gibi sağlık profesyonelleri tarafından annelerin bebeklerini doğru pozisyonlama, memeyi kavrama ve etkili emzirme davranışları değerlendirme için kullanılır. Ölçek, annenin emzirme tekniği hakkında hızlı ve güvenilir geri bildirim sağlamayı hedeflemektedir.

Orijinal olarak İngiliz popülasyonu için geliştirilen BBAT, Dolgun, Şenal, Erdim ve Korkut (2018) tarafından Türk popülasyonunda kullanılabilmesi amacıyla bir Uyarlama çalışmasına tabi tutulmuştur. Bu adaptasyon, aracın kültürel ve dilsel uygunluğunu sağlayarak Türkiye'deki klinik ve araştırma uygulamalarına entegrasyonunu kolaylaştırması ve geçerliliğini kanıtlamasıdır.

Anahtar Kelimeler

Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı, BBAT, Emzirme, Emzirme Değerlendirmesi, Adaptasyon, Güvenilirlik, Geçerlilik, Ebelik, Yenidoğan.

Yazarlar

Gülümser Dolgun, Serap Şenal, Lale Erdim, Seher Korkut.

Amaç

Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı'nın temel amacı, emzirme seansları sırasında anne ve bebek çiftinin gösterdiği kritik davranışları standart ve objektif bir şekilde değerlendirmektir. Bu, sağlık uzmanlarının, başvurduğu emzirme sonuçlarını desteklemek için bireysel müdahale gerektiren alanları hızlıca belirlemesine olanak tanır. Ölçek, emzirme tekniği ve etkinliğine dair güvenilir bir puan sağlayarak, annelere verilen eğitimin kalitesini ve tutarlılığını artırmayı amaçlamaktadır.

Ölçeğin Türk popülasyonuna uyarlanması, Türkiye'deki annelerin emzirme yeterliliklerini kültürlerarası Geçerlilik sağlanması bir araçla değerlendirme ihtiyacını karşılamaktadır. Bu adaptasyon, özellikle klinik araştırmalarda ve rutin doğum sonrası bakımlarda standardize edilmiş bir ölçüm standardı oluşturmayı amaçlamaktadır.

Yapı

BBAT, emzirme davranışını etkileyen temel bileşenleri ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu yapı, emzirmenin dört ana kritik yönünü değerlendirir: **Pozisyonlama** (annenin ve bebeğin

konumu), **Memeyi Kavrama (Latch)** (bebeğin memeyi doğru alıp almadığını), **Emme Etkinliği** (bebeğin etkili emme hareketleri) ve **Meme Ucu Durumu** (emzirme sonrası meme ucu hasarının değerlendirilmesi). Bu bileşenler, başarılı ve başarısız bir emzirme deneyimi için kritik öneme sahiptir.

Her bir kategori, gözlemcinin anne ve bebeğin etkileşimini spesifik kriterlere göre puanlamasını gerektirir. Ölçek maddeleri genellikle 0, 1 veya 2 puan üzerinden derecelendirilir; daha yüksek puanlar daha iyi performans işaret eder. Bu yapı, emzirme danışmanlığı bakımında sorun alanların tespit edilmesine ve hedefe yönelik müdahalelerin planlanmasına olanak tanır.

Geçerlik

Dolgun ve ark. (2018) tarafından yürütülen Türk Uyarlama çalışmasında, BBAT'nin yapısal Geçerlik ve kültürel uygunluğunu doğrulamak için çeşitli analizler yapılmıştır. Uyarlama sürecinde dilsel geçerlik, içerik geçerliği (uzman görüşleri) ve yapı geçerliği (faktör analizi) yöntemleri kullanılmıştır. Çalışma sonuçları, ölçeğin Türk kültüründeki annelerin emzirme davranışlarındaki doğru ve amaca uygun bir şekilde ölçebildiğini göstermiştir.

Spesifik olarak, yapı geçerliği analizleri, ölçeğin orijinal teorik yapısını destekleyen faktör yapısını ortaya koymuştur. Bu bulgular, BBAT'nin Türk anneler ve bebekler arasındaki emzirme yeterliliğini klinik olarak geçerli bir şekilde değerlendirebileceğini teyit etmektedir.

Güvenirlilik

Türk uyarlama çalışması, Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı'nın (BBAT) Güvenirlilik özelliklerini kapsamlı bir şekilde incelemiştir. Güvenirlilik analizleri, aracın ölçümlerinin farklı zamanlarda ve farklı gözlemciler tarafından uygulandığında tutarlılığını sağlamaya odaklanmıştır.

Çalışmada bildirilen sonuçlar, BBAT'nin yeterli düzeyde **Çok Tutarlılık** (Cronbach Alfa katsayısı) ve **Gözlemciler Arasında Güvenirli** sahip olduğunu göstermiştir. Yüksek gözlemciler arasında güvenirlilik, farklı sağlık profesyonellerinin aynı emzirme seansını benzer şekilde puanlayabileceği anlamına gelir, bu da aracın klinik uygulamada objektifliğini ve standardize edilebilirliğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı'nın Türkçe uyarlamasında, ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla faktör analizi kullanılmıştır. Bu analiz, BBAT'nin maddelerinin teorik olarak beklendiği gibi emzirmenin temel bileşenleri (pozisyon, kavrama, emme etkinliği) altında gruplanıp gruplanmadığını araştırmıştır. Faktör analizi, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısını

Türk popülasyonunda da korunduğunu doğrulamıştır.

Faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçeğin maddelerinin ölçmek istedikleri yapılar güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve böylece aracın hem dilsel hem de kavramsal olarak eşdeğer olduğunu teyit etmiştir. Bu güçlü psikometrik temel, BBAT'nin Türkiye'de güvenle kullanılabilmesini sağlamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Gözlem Ölçeği (Observer-rated scale), Klinik Değerlendirme Aracı

Language Available: Türkçe (Turkish), İngilizce (Original)

Population Group: Anneler ve Yenidoğanlar

Age Group: Doğum sonrası erken dönemdeki anneler ve bebekleri (Genellikle doğumdan sonraki ilk 24-48 saat)

Population Details: Doğum kliniklerinde veya hastanelerde emzirme desteği alan veya emzirme yeterliliği değerlendirilen anne-bebek çiftleri.

Test Methodology: Doğrudan gözlem metodolojisi kullanılarak, emzirme seansı sırasında sahil personeli (ebe, hemşire, emzirme danışmanı) tarafından önceden belirlenmiş kriterlere göre değerlendirme yapılır.

Anahtar Kelimeler

Emzirme tekniği, Doğum sonrası bakım, Bebek sağlığı, Klinik değerlendirme, Bristol Breastfeeding Assessment Tool, Gözlem aracı, Postpartum dönem.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: gulumser6@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Gülümser Dolgun)

Correspondence Address: İlgili makale (Dolgun et al., 2018) üzerinden erişilebilir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı'nın (BBAT) Türk popülasyonuna uyarlanması ve

psikometrik değerlendirilmesi **2018** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin orijinal kullanımıyla ilgili izin ve ücret bilgileri için orijinal geliştiricilere başvurulması gerekmektedir. Türk uyarlamasının sorumlu yazarı Gülümser Dolgun olup, iletişim adresi yukarıda belirtilmiştir.

Kaynaklar

BBAT'nin Türk popülasyonundaki güvenirlilik ve geçerlik çalışması aşağıdaki akademik yayında detaylı olarak belgelenmiştir:

Dolgun, G., Şenal, S., Erdim, L., & Korkut, S. (2018). Reliability and validity of the Bristol Breastfeeding Assessment Tool in the Turkish population. *Midwifery*, 57, 47-53. DOI: 10.1016/j.midw.2017.10.007

Bu çalışmanın orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [the-bristol-breastfeeding-assessment-tool-toad.pdf](#)

Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynaktan bu formatta alınmamıştır. Bristol Emzirme Değerlendirme Aracı (BBAT) bir öz bildirim aracı değil, klinik gözlemci tarafından kullanılan bir değerlendirme formudur. Maddeler, **Pozisyon, Kavrama, Emme ve Meme Ucu Durumu** gibi kategoriler altında puanlanır.